TARİH 9

KONU SORU DAĞILIM TABLOLARI

Konu soru dağılım tablosu, öğretim programında yer alan konu ve kazanımlarla ortak sınavlardaki soru dağılımlarının gösterildiği tabloyu ifade eder. Konu soru dağılım tabloları, sınavların kapsam geçerliğinin artırılması ve öğrencilerin sınavlara daha bilinçli hazırlanması için her sınavda hangi konu/kazanımdan kaç soru sorulacağının önceden öğrencilere bildirildiği tablolardır. Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne göre konu soru dağılım tabloları öğretim yılı başında her sınav için il sınıf/alan zümreleri ve Ölçme ve Değerlendirme Merkezi Müdürlüğü ile birlikte oluşturulacak, ardından öğrencilerle paylaşılacaktır. Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak il sınıf/alan zümrelerine yardımcı olmak üzere örnek konu soru dağılım tabloları hazırlanmıştır. Bu tablolardaki örnek senaryolarda yer alan sorulardan bazıları tek, bazıları ise birden çok kazanıma erişme durumunu yoklamaktadır.

NOT: Konu soru dağılım tabloları öğretim programında yer alan tüm kazanımlar dikkate alınarak hazırlanmış ancak tabloda sadece soru sorulması planlanan kazanımlara yer verilmiştir.

Tarih Dersi Öğretim Programı'na ve Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne aşağıdaki karekodları okutarak ulaşabilirsiniz.

Tarih Dersi
Öğretim Programı

Millî Eğitim Bakanlığı
Ölçme ve Değerlendirme
Yönetmeliği

TARİH 9

9. SINIF 2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOLARI VE ÖRNEK SENARYOLAR

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce il sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolara uygun yazılı kâğıdı örnekleri hazırlanmıştır. Örnek senaryolardaki soruların sayı ve kurgularındaki fark, sorularda ölçülen bilişsel düzeylere göre şekillendirilmiştir.

Bilişsel düzey, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin bilişsel alanda ulaşacağı hedef davranışların basitten karmaşığa olacak şekilde sıralanmasıyla tanımlanan düzeylerdir.

Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; ders içeriğinde öğretilen içeriğin benzer şekilde tanımlanmasını, gösterilmesini, bulunmasını, örneklendirilmesini, listelenmesini, basit bir şekilde yorumlanmasını vb. içerir.

Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; öğretilen içeriğin yeni durumlar veya günlük yaşam durumları çerçevesinde kullanılmasını, ilişkilendirilmesini, çözümlenmesini, karşılaştırılmasını, çıkarım yapılmasını, değerlendirilmesini, yeni bakış açılarının sunulmasını vb. içerir.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, il sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

Konu soru dağılım tablolarında soru dağılımları verilen örnek senaryoların her biri, örnek yazılı kâğıdı olacak şekilde verilmiştir.

Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Örnek senaryolardaki kazanımlar, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

TARİH 9

1. SINAV

9. SINIF TARİH DERSİ
2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU

SENARYO 1

Ünite	Kazanımlar	Soru Sayısı
ORTA ÇAĞ'DA DÜNYA	9.3.3. Orta Çağ'da Asya ve Avrupa'da askerî organizasyon biçimleri ile toplumların yaşam tarzları (konar-göçer ve yerleşik) arasındaki ilişkiyi analiz eder.	1
	9.3.4. İlk Çağ'ın sonlarından itibaren gerçekleştirilen hukuki düzenlemelerin günümüzün evrensel hukuk ilkelerine etkisini değerlendirir.	1
İLK VE ORTA ÇAĞLARDA TÜRK DÜNYASI	9.4.2. İslamiyet öncesi dönemde Türklerin yaşadığı coğrafyalar ile hayat tarzları arasındaki ilişkiyi analiz eder. 9.4.3. İlk ve Orta Çağlarda İç Asya'daki Türk siyasi teşekküllerinin güç ve yönetim yapısını açıklar.	2
	9.4.4. Kavimler Göçü'nün sebep ve sonuçlarını siyasi ve sosyal açılardan analiz eder.	1
İSLAM MEDENİYETİNİN DOĞUŞU	9.5.2. Hz. Muhammed (s.a.v.) ve Dört Halife Dönemi'nde Müslümanların Arap Yarımadası ve çevresinde siyasi hâkimiyet kurmaya yönelik faaliyetlerini analiz eder.	1

1. SINAV

TARİH 9

Örnek Senaryo 1	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
4 soru	*Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *1, 2, 5 ve 6. sorular*
2 soru	*Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *3 ve 4. sorular*

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

TARİH 9

1. SINAV

Adı ve Soyadı: **Sınıfı:** **Numarası:**

SENARYO 1

Kazanım: 9.3.3. Orta Çağ'da Asya ve Avrupa'da askerî organizasyon biçimleri ile toplumların yaşam tarzları (konar-göçer ve yerleşik) arasındaki ilişkiyi analiz eder.

1. **Bozkırda Türk Ordusu**

Bir toplumda askerî organizasyonun şekillenmesinde belirleyici olan temel unsur o toplumun hayat tarzıdır. Konargöçer hayat tarzında insanlar hareketli bir toplum yapısı içinde yetişirlerdi. Askerlik ile sivil hayatın iç içe olduğu konargöçer toplumlarda eli silah tutan herkes savaşa daima hazır durumda bulunurdu. Orta Çağ'da konargöçer toplumların kurdukları askerî organizasyonlara verilebilecek en güzel örnek Türk devletlerinin ordularıydı.

Türklerin askerî yapıları bozkırlarda oluşup gelişmişti. Ural ve Altay Dağları arasında uzanan bozkır bölgesi büyük atlı kültür dairesinin merkezi olmuş, hayvan besleyen atlı bozkırlıların uygarlığı buradan çevreye yayılmıştı. Türk ordusunun önemli bir kısmını süvari birlikleri oluşturuyor ve yaya birliklerine fazla ihtiyaç duyulmuyordu. Bozkır coğrafyasında yaşayan Türklerde at besleme kültürü doğmuştu. Türk kültür çevresinde herkes asker durumundaydı. Küçük yaştan itibaren silah kullanımı öğreniliyordu. Bu çevrede askerlik geçici değil, daimî idi. Bu da yaşadıkları bölgenin coğrafi şartları dolayısıyla hayatlarını sürdürebilmek için kadın erkek çalışmak zorunda kalmalarından ileri geliyordu.

Böyle bir çevrede ata binmeyi, ok atmayı öğrenmeleri yanında günlük hayatta devamlı çalışıyor olmaları bütün fertleri dayanıklı, cesur ve zinde kılıyor; onların, kendilerine olan güvenlerini arttırıyordu. Çünkü bozkır çevresinde günlük hayatla askerî hayat arasında bir fark bulunmuyordu. Geleceğin savaşçısı daha çocuk yaşında talimlere başlıyor, koyun sırtında biniciliği deniyor, manevra kabiliyetini engellemeyen ok ve yay kullanıyordu. Türkler, hayvanını hızla sürdüğü hâlde öne ve arkaya, sağa ve sola, yukarıya ve aşağıya ok atabiliyordu. Onların; ikisi yüzünde, ikisi kafasının arkasında olmak üzere âdeta dört gözü vardı. Türk, atını kendisi yetiştirir; tay iken kendisi terbiye ederdi. Atının adını söylerse atı onu takip eder, koşarsa atı arkasından koşardı. Onun, atı üzerinde geçen günleri oturarak geçirdiği günlerden daha çoktu.

Bu metinden hareketle Türk ordusunun dört özelliğini yazınız.

1. SINAV

TARİH 9

SENARYO 1

Kazanım: 9.3.4. İlk Çağ'ın sonlarından itibaren gerçekleştirilen hukuki düzenlemelerin günümüzün evrensel hukuk ilkelerine etkisini değerlendirir.

2. 12 Levha Kanunları:

Roma hukuku, bugünkü Avrupa ülkelerinde uygulanan hukuk sisteminin temelini oluşturur ve bu hukuk sisteminin ilk basamağı "12 Levha Kanunları"dır. Bu kanunlarda yer alan bir maddeye göre "Bir alacaklı, kendisine borçlu olan kişiyi hâkim önüne götürürse ve borçlu, borcunu ödeyemezse alacaklı, muayyen şekillere riayet ederek ona el koyar, evine götürür ve zincire vurur. Borçlu, borcunu muayyen zaman içinde yine ödeyemezse alacaklı onu öldürebilir veya köle olarak satabilir."

İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi:

- Madde 4. Hiç kimse kölelik veya kulluk altında bulundurulamaz, kölelik ve köle ticareti her biçimde yasaktır.
- Madde 5. Hiç kimseye işkence yapılamaz; zalimce, insanlık dışı veya onur kırıcı davranışlarda bulunulamaz ve ceza verilemez.

12 Levha Kanunları'nın verilen maddesini İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin ilgili maddelerinden hareketle yorumlayınız.

TARİH 9

1. SINAV

SENARYO 1

Kazanım: 9.4.2. İslamiyet öncesi dönemde Türklerin yaşadığı coğrafyalar ile hayat tarzları arasındaki ilişkiyi analiz eder.

9.4.3. İlk ve Orta Çağlarda İç Asya'daki Türk siyasi teşekküllerinin güç ve yönetim yapısını açıklar.

3. İslamiyet öncesi dönemde İç Asya'da yaşayan Türk topluluklarının sosyal ve ekonomik yapısı konargöçer hayat tarzı etrafında şekillenmişti. Bu durumun başlıca nedeni Türklerin yaşadığı bozkır coğrafyasının şartlarıydı. Türklerin ana yurdu olan İç Asya büyük ölçüde bozkırlarla kaplıydı. Bozkırlar kimi yerlerde ıssız çöllere dönüşürdü. Orta Asya'da kışlar çok soğuk ve kar fırtınalı, yazlar ise sıcak ve kurak geçerdi. Bozkırın tarıma imkân vermeyen toprakları üzerinde yaşayan Türkler için en uygun ekonomik faaliyet hayvancılık idi. Yerleşik bir evi, ekecek toprağı olmayan Türkler iklim şartlarının yıl içindeki değişimini dikkate alarak sürüleriyle birlikte bir otlaktan diğerine yer değiştirirlerdi. Türkler, konargöçer yaşam şeklinin kendilerine kazandırmış olduğu hızlı hareket edebilme kabiliyetiyle belli bir bölgede hâkimiyetini kaybedince bozkıra çekilerek tekrar güç kazanmak suretiyle aynı bölgede ya da başka bir bölgeye göç ederek orada yeni bir devlet kurma becerisi ve başarısını göstermişlerdi. Büyük Hun Devleti'nden sonra aynı bölgede Birinci ve İkinci Göktürk Devleti'nin daha sonra da Uygur Devleti'nin kurulmuş olması bozkıra çekilme ve yeniden toparlanma sonucu kurulan devletlere örnek olarak verilebilir.

Bu parçadan hareketle, yaşadıkları coğrafyanın Türklerin siyasi örgütlenmeleri üzerindeki etkisini açıklayınız.

1. SINAV

TARİH 9

SENARYO 1

Kazanım: 9.4.2. İslamiyet öncesi dönemde Türklerin yaşadığı coğrafyalar ile hayat tarzları arasındaki ilişkiyi analiz eder.

9.4.3. İlk ve Orta Çağlarda İç Asya'daki Türk siyasi teşekküllerinin güç ve yönetim yapısını açıklar.

4. Hunlardan itibaren devlet yönetiminde kolaylık sağlamak amacıyla ülke idaresi, doğu ve batı olmak üzere ikiye ayrılmıştır. İkili teşkilatlanma denilen bu sistemde, daima bir tarafın hâkimiyet üstünlüğü tanınmıştır. Buna göre kağan, doğuda otururken batının yönetimini hükümdar ailesinden önde gelen bir kişiye, genelde kardeşine bırakmıştır. Batıdaki yabgu unvanlı yönetici, doğudaki kağana bağlı olarak töre hükümlerini yürütmüştür. Örneğin Mukan Kağan bütün Kök Türk Devleti'nin hükümdarı olmakla beraber daha çok devletin doğu kısmıyla ilgilenmiştir. Batı kısmını ise devletin kuruluşundan itibaren İstemi Yabgu idare etmiştir.

Bu parçadan hareketle, ilk Türk devletlerinde ikili teşkilatlanmanın ortaya çıkışında coğrafyanın etkisi hakkında ne söylenebilir? Yazınız.

Kazanım: 9.4.4. Kavimler Göçü'nün sebep ve sonuçlarını siyasi ve sosyal açılardan analiz eder.

ç) Avrupa Hun Devleti'nin kuruluşuna ve bu devletin Avrupa'ya etkilerine değinilir.

5. Avrupa Hun Devleti hükümdarı Attila, 447 yılında Doğu Roma'nın, barış şartlarına uymaması üzerine II. Balkan Seferi'ne çıkmış ve Doğu Roma'yla Anatolios Antlaşması'nı imzalamıştır. Bu antlaşmaya göre Bizans,

- Hunlara ödediği vergiyi üç katına çıkaracaktır.
- Hunlara savaş tazminatı ödeyecektir.
- Asker bulundurabileceği alanları sınırlandırmayı kabul edecektir.
- Hun ülkesinden kendi tarafına kaçanları bir daha kabul etmeyecektir.

Anatolios Antlaşması maddelerine göre Avrupa Hun Devleti hangi alanlarda Bizans'a karşı üstünlük sağlamıştır? Yazınız.

TARİH 9

1. SINAV

SENARYO 1

Kazanım: 9.5.2. Hz. Muhammed (s.a.v.) ve Dört Halife Dönemi'nde Müslümanların Arap Yarımadası ve çevresinde siyasi hâkimiyet kurmaya yönelik faaliyetlerini analiz eder.

ç) Dört Halife Dönemi'nde İslam toplumunun idaresi, sınırların genişlemesi ve Müslümanlığın yayılması üzerinde durulur.

6. Hz. Ebu Bekir Dönemi'nde Kur'an-ı Kerim'in kitap hâline getirilmesinin temel sebebini yazınız.

1. SINAV

TARİH 9

9. SINIF TARİH DERSİ
2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU

SENARYO 2

Ünite	Kazanımlar	Soru Sayısı
ORTA ÇAĞ'DA DÜNYA	9.3.3. Orta Çağ'da Asya ve Avrupa'da askerî organizasyon biçimleri ile toplumların yaşam tarzları (konar-göçer ve yerleşik) arasındaki ilişkiyi analiz eder.	1
İLK VE ORTA ÇAĞLARDA TÜRK DÜNYASI	9.4.2. İslamiyet öncesi dönemde Türklerin yaşadığı coğrafyalar ile hayat tarzları arasındaki ilişkiyi analiz eder. 9.4.3. İlk ve Orta Çağlarda İç Asya'daki Türk siyasi teşekküllerinin güç ve yönetim yapısını açıklar.	2
	9.4.4. Kavimler Göçü'nün sebep ve sonuçlarını siyasi ve sosyal açılardan analiz eder.	1
İSLAM MEDENİYETİNİN DOĞUŞU	9.5.2. Hz. Muhammed (s.a.v.) ve Dört Halife Dönemi'nde Müslümanların Arap Yarımadası ve çevresinde siyasi hâkimiyet kurmaya yönelik faaliyetlerini analiz eder.	1

TARİH 9

1. SINAV

Örnek Senaryo 2	
Soru Sayısı	**Ölçülen Bilişsel Düzey**
1 soru	*Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *5. soru*
4 soru	*Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular* *1, 2, 3 ve 4. sorular*

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

1. SINAV

TARİH 9

Adı ve Soyadı: **Sınıfı:** **Numarası:**

SENARYO 2

Kazanım: 9.3.3. Orta Çağ'da Asya ve Avrupa'da askerî organizasyon biçimleri ile toplumların yaşam tarzları (konar-göçer ve yerleşik) arasındaki ilişkiyi analiz eder.

1. **Bozkırda Türk Ordusu**

Bir toplumda askerî organizasyonun şekillenmesinde belirleyici olan temel unsur o toplumun hayat tarzıdır. Konargöçer hayat tarzında insanlar hareketli bir toplum yapısı içinde yetişirlerdi. Askerlik ile sivil hayatın iç içe olduğu konargöçer toplumlarda eli silah tutan herkes savaşa daima hazır durumda bulunurdu. Orta Çağ'da konargöçer toplumların kurdukları askerî organizasyonlara verilebilecek en güzel örnek Türk devletlerinin ordularıydı.

Türklerin askerî yapıları bozkırlarda oluşup gelişmişti. Ural ve Altay Dağları arasında uzanan bozkır bölgesi büyük atlı kültür dairesinin merkezi olmuş, hayvan besleyen atlı bozkırlıların uygarlığı buradan çevreye yayılmıştı. Türk ordusunun önemli bir kısmını süvari birlikleri oluşturuyor ve yaya birliklerine fazla ihtiyaç duyulmuyordu. Bozkır coğrafyasında yaşayan Türklerde at besleme kültürü doğmuştu. Türk kültür çevresinde herkes asker durumundaydı. Küçük yaştan itibaren silah kullanımı öğreniliyordu. Bu çevrede askerlik geçici değil, daimî idi. Bu da yaşadıkları bölgenin coğrafi şartları dolayısıyla hayatlarını sürdürebilmek için kadın erkek çalışmak zorunda kalmalarından ileri geliyordu.

Böyle bir çevrede ata binmeyi, ok atmayı öğrenmeleri yanında günlük hayatta devamlı çalışıyor olmaları bütün fertleri dayanıklı, cesur ve zinde kılıyor; onların, kendilerine olan güvenlerini arttırıyordu. Çünkü bozkır çevresinde günlük hayatla askerî hayat arasında bir fark bulunmuyordu. Geleceğin savaşçısı daha çocuk yaşında talimlere başlıyor, koyun sırtında biniciliği deniyor, manevra kabiliyetini engellemeyen ok ve yay kullanıyordu. Türkler, hayvanını hızla sürdüğü hâlde öne ve arkaya, sağa ve sola, yukarıya ve aşağıya ok atabiliyordu. Onların; ikisi yüzünde, ikisi kafasının arkasında olmak üzere âdeta dört gözü vardı. Türk, atını kendisi yetiştirir; tay iken kendisi terbiye ederdi. Atının adını söylerse atı onu takip eder, koşarsa atı arkasından koşardı. Onun, atı üzerinde geçen günleri oturarak geçirdiği günlerden daha çoktu.

Bu metinden hareketle Orta Çağ'da Türklerin hayat tarzının Türk askerî organizasyonunun şekillenmesine etkisini açıklayınız.

TARİH 9

1. SINAV

SENARYO 2

Kazanım: 9.4.2. İslamiyet öncesi dönemde Türklerin yaşadığı coğrafyalar ile hayat tarzları arasındaki ilişkiyi analiz eder.

9.4.3. İlk ve Orta Çağlarda İç Asya'daki Türk siyasi teşekküllerinin güç ve yönetim yapısını açıklar.

2. İslamiyet öncesi dönemde İç Asya'da yaşayan Türk topluluklarının sosyal ve ekonomik yapısı konargöçer hayat tarzı etrafında şekillenmişti. Bu durumun başlıca nedeni Türklerin yaşadığı bozkır coğrafyasının şartlarıydı. Türklerin ana yurdu olan İç Asya büyük ölçüde bozkırlarla kaplıydı. Bozkırlar kimi yerlerde ıssız çöllere dönüşürdü. Orta Asya'da kışlar çok soğuk ve kar fırtınalı, yazlar ise sıcak ve kurak geçerdi. Bozkırın tarıma imkân vermeyen toprakları üzerinde yaşayan Türkler için en uygun ekonomik faaliyet hayvancılık idi. Yerleşik bir evi, ekecek toprağı olmayan Türkler iklim şartlarının yıl içindeki değişimini dikkate alarak sürüleriyle birlikte bir otlaktan diğerine yer değiştirirlerdi. Türkler, konargöçer yaşam şeklinin kendilerine kazandırmış olduğu hızlı hareket edebilme kabiliyetiyle belli bir bölgede hâkimiyetini kaybedince bozkıra çekilerek tekrar güç kazanmak suretiyle aynı bölgede ya da başka bir bölgeye göç ederek orada yeni bir devlet kurma becerisi ve başarısını göstermişlerdi. Büyük Hun Devleti'nden sonra aynı bölgede Birinci ve İkinci Göktürk Devleti'nin daha sonra da Uygur Devleti'nin kurulmuş olması bozkıra çekilme ve yeniden toparlanma sonucu kurulan devletlere örnek olarak verilebilir.

Bu parçadan hareketle, yaşadıkları coğrafyanın Türklerin siyasi örgütlenmeleri üzerindeki etkisini açıklayınız.

1. SINAV

TARİH 9

SENARYO 2

Kazanım: 9.4.2. İslamiyet öncesi dönemde Türklerin yaşadığı coğrafyalar ile hayat tarzları arasındaki ilişkiyi analiz eder.

9.4.3. İlk ve Orta Çağlarda İç Asya'daki Türk siyasi teşekküllerinin güç ve yönetim yapısını açıklar.

3. Hunlardan itibaren devlet yönetiminde kolaylık sağlamak amacıyla ülke idaresi, doğu ve batı olmak üzere ikiye ayrılmıştır. İkili teşkilatlanma denilen bu sistemde, daima bir tarafın hâkimiyet üstünlüğü tanınmıştır. Buna göre kağan, doğuda otururken batının yönetimini hükümdar ailesinden önde gelen bir kişiye, genelde kardeşine bırakmıştır. Batıdaki yabgu unvanlı yönetici, doğudaki kağana bağlı olarak töre hükümlerini yürütmüştür. Örneğin Mukan Kağan bütün Kök Türk Devleti'nin hükümdarı olmakla beraber daha çok devletin doğu kısmıyla ilgilenmiştir. Batı kısmını ise devletin kuruluşundan itibaren İstemi Yabgu idare etmiştir.

Bu parçadan hareketle, ilk Türk devletlerinde ikili teşkilatlanmanın ortaya çıkışında coğrafyanın etkisi hakkında ne söylenebilir? Yazınız.

TARİH 9

1. SINAV

SENARYO 2

Kazanım: 9.4.4. Kavimler Göçü'nün sebep ve sonuçlarını siyasi ve sosyal açılardan analiz eder.

4. Aşağıda Avrupa'nın Kavimler Göçü'nden önce ve sonraki siyasi haritası verilmiştir.

Harita 1: Kavimler Göçü'nden Önce Avrupa

Harita 2: Kavimler Göçü'nden Sonra Avrupa

Verilen haritalar karşılaştırıldığında Kavimler Göçü sonrasında Avrupa siyasi haritasında yaşanan değişiklikler hakkında ne söylenebilir? Yazınız.

1. SINAV

TARİH 9

SENARYO 2

Kazanım: 9.5.2. Hz. Muhammed (s.a.v.) ve Dört Halife Dönemi'nde Müslümanların Arap Yarımadası ve çevresinde siyasi hâkimiyet kurmaya yönelik faaliyetlerini analiz eder.

c) Medine Sözleşmesi'nin öngördüğü toplum düzeni ve ilk kurumsal yapılanmalar (eğitim, idare, güvenlik ve yargı) kısaca ele alınır.

5. Medine'de yaşayan Müslümanlar ile Yahudiler ve müşrik Araplar arasında hicretten kısa bir süre sonra Hz. Peygamber'in önderliğinde hazırlanan Medine Sözleşmesi imzalanmıştır.

Medine Sözleşmesi'nin (622) bazı maddeleri şu şekildedir:

- Bu metin, Resulullah Muhammed tarafından Kureyşli ve Yesribli Müslümanlar ile bunlara tabi olanlar ve onlarla birlikte cihat edenler için düzenlenmiştir.
- Allah'tan hakkıyla korkan müminler; birbirlerine saldıranlara, haksızlık yapanlara, bir hakka tecavüz edenlere veya inananlar arasında kargaşa çıkaranlara karşı olacaktır. Bu kimse onlardan birinin çocuğu bile olsa ona ayrıcalık tanınmayacaktır.
- Yahudilerden Müslümanlara tabi olanlar, zulme uğramayacaklar ve Müslümanlar aleyhinde iş birliği yapmadıkça yardım ve gözetime hak kazanacaklardır.
- Bu sözleşmeyi kabul eden, Allah'a ve ahiret gününe inanan bir müminin bir katile yardım ve yataklık etmesi helal değildir. Kim ona yardım ve yataklık ederse kıyamet günü, Allah'ın lanet ve gazabına uğrayacaktır ve o gün kendisinden bir tazminat ya da taviz kabul edilmeyecektir.
- Yahudilerin dinleri de Müslümanların dinleri de kendilerinedir. Kim bir başkasına haksızlık eder ya da bir suç işlerse sadece kendine ve aile bireylerine zarar vermiş olacaktır.
- Kurallara tam olarak uyulacak ve aykırı bir davranışta bulunulmayacaktır.
- Bu belge, haksız bir fiil ya da suç işleyen kişinin cezalandırılmasına engel değildir. Cihad amacıyla evinden çıkan kişi de şehirde kalan kişi de emniyettedir. Ancak haksız bir fiil ya da suç işlenmesi durumu bu korumanın dışındadır. Allah ve Resulü, bu maddelere tam bir sadakat ve titizlikle uyan kimselerin yardımcısıdır.

Bu maddelerden hareketle Medine Sözleşmesi'nin imzalanmasındaki amaç nedir? Açıklayınız.

YAZILI PUSULASI

Çözümlere buradan ulaş

9. Sınıf tarih · 2023-2024 · 2. dönem 1. yazılı

Telefonunun kamerasıyla ilgili QR kodunu okut.
Ekrandan okuyorsan QR koduna dokunabilirsin.

CEVAP VE ÇÖZÜMLER

Yazılı cevaplar ve çözüm sayfası
Ücretsiz erişim

VİDEO ÇÖZÜMÜ

Bu PDF’nin ilgili videosu ve durumu
Premium videolar uygulamada açılır

Video henüz eklenmediyse sağdaki sayfada belirtilir.
Video sonradan eklendiğinde aynı QR kodu kullanılabilir.

Bu erişim kartı Yazılı Pusulası tarafından eklenmiştir.
Önceki soru ve cevap sayfaları değiştirilmemiştir.
kaynaklar.net